

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
హేమంత ఋతువు, మార్గశిర మాసం

- 207 -

బహుళ పాడ్యమి - 13.12.2023

జేష్ఠ-బుధవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,వికవింశస్కర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకవింశస్సర్గః

న రోచతే మమాప్యేతత్ ఆర్యే యద్రాఘవో వనమ్ ।
త్యక్త్వా రాజ్యశ్రియం గచ్ఛేత్ స్త్రియా వాక్యవశం గతః॥ ॥ 21.2 ॥

విపరీతశ్చ వృద్ధశ్చ విషయైశ్చ ప్రధర్షితః ।
న్యపః కిమివ న బ్రూయాత్ చోద్యమానస్సమన్మథః॥ ॥ 21.3 ॥

నాస్యాపరాధం పశ్యామి నాపి దోషం తథావిధమ్ ।
యేన నిర్వాస్యతే రాష్ట్రాత్ వనవాసాయ రాఘవః ॥ ॥ 21.4 ॥

న తం పశ్యామ్యహం లోకే పరోక్షమపి యో నరః ।
స్వమిత్రోఽపి నిరస్తోఽపి యోఽస్య దోషముదాహరేత్ ॥ ॥ 21.5 ॥

దేవకల్పమృజుం దాంతం రిపూణామపి వత్సలమ్ ।
అవేక్షమాణః కో ధర్మం త్యజేత్ పుత్రమకారణాత్ ॥ ॥ 21.6 ॥

తదిదం వచనం రాజ్ఞః పునర్బాల్యముపేయుషః ।
పుత్రః కో హృదయే కుర్యాత్ రాజవృత్తమనుస్మరన్ ॥ ॥ 21.7 ॥

యావదేవ న జానాతి కశ్చిదర్థమిమం నరః ।
తావదేవ మయా సార్థమ్ ఆత్మస్థం కురు శాసనమ్ ॥ ॥ 21.8 ॥

మయా పార్శ్వే సధనుషా తవ గుప్తస్య రాఘవ ।
కస్సమర్థోఽధికం కర్తుం కృతాన్తస్యేవ తిష్ఠతః ॥ ॥ 21.9 ॥

నిర్మనుష్యామిమాం సర్వామ్ అయోధ్యాం మనుజర్షభ ।
కరిష్యామి శరైస్తీక్ణైః యది స్థాస్యతి విప్రియే ॥ ॥ 21.10 ॥

భరతస్యాథ పక్ష్యో వా యో వాఽస్య హితమిచ్ఛతి ।
సర్వానేతాన్ వధిష్యామి మృదుర్హి పరిభూయతే ॥ ॥ 21.11 ॥

ప్రోత్సాహితోఽయం కైకేయ్యా స దుష్టో యది నః పితా ।
అమిత్రభూతో నిస్సంగం వధ్యతాం బధ్యతామపి॥ ॥ 21.12 ॥

గురోరప్యవలిప్తస్య కార్యాకార్యమజానతః ।
ఉత్పథం ప్రతిపన్నస్య కార్యం భవతి శాసనమ్ ॥ 21.13 ॥

బలమేష కిమాశ్రిత్య హేతుం వా పురుషర్షభ ।
దాతుమిచ్ఛతి కైకేయ్యై రాజ్యం స్థితమిదం తవ ॥ 21.14 ॥

త్వయా చైవ మయా చైవ కృత్వా వైరమనుత్తమమ్ ।
కాఽస్య శక్తిశ్చియం దాతుం భరతాయారిశాసనమ్ ॥ 21.15 ॥

అనురక్తోఽస్మి భావేన భ్రాతరం దేవి తత్త్వతః ।
సత్యేన ధనుషా చైవ దత్తేనేష్టేన తే శపే ॥ 21.16 ॥

దీప్తమగ్నిమరణ్యం వా యది రామః ప్రవేక్ష్యతి ।
ప్రవిష్టం తత్ర మాం దేవి త్వం పూర్వమవధారయ ॥ 21.17 ॥

హరామి వీర్యాద్దుఃఖం తే తమస్సూర్య ఇవోదితః ।
దేవి పశ్యతు మే వీర్యం రాఘవశ్చైవ పశ్యతు ॥ 21.18 ॥

హనిష్యే పితరం వృద్ధం కైకేయ్యాసక్తమానసమ్ ।
కృపణం చ స్థితం బాల్యే వృద్ధభావేన గర్హితమ్ ॥

ఏతత్తు వచనం శ్రుత్వా లక్ష్మణస్య మహాత్మనః ।
ఉవాచ రామం కౌసల్యా రుదన్తి శోకలాలసా ॥ 21.19 ॥

భ్రాతుస్తే వదతః పుత్ర లక్ష్మణస్య శ్రుతం త్వయా ।
యదత్రానంతరం కార్యం కురుష్వ యది రోచతే ॥ 21.20 ॥

న చాధర్మ్యం వచశ్రుత్వా సపత్న్యా మమ భాషితమ్ ।
విహాయ శోకసంతప్తాం గంతుమర్హసి మామితః ॥ 21.21 ॥

ఇత్యార్షే శీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకవింశస్సర్గః
॥ ధీలశ్శ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

శ్రీరఘుచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

❁ **అథ భగవద్భక్తి ధ్యేయమ్** ❁

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్రార్థినో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రార్థినో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠన్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

